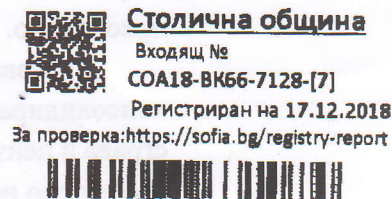

До доц. д-р Тодор Чобанов
Зам.-кмет на Столична община

До доц. д-р Венета Ханджийска-Янкулова
Директор на РИМ – София

Становище

от чл.-кор. проф. д.и.н. Васил Николов
заместник-председател на Българската академия на науките

Познавам „на живо“ проблемите на Музея за история на София (както се наричаше тогава) от средата на 70-те години на предходния век. Наблюденията ми се разшириха след 1985 г., от когато ръководя разкопките на раннонеолитното селище Слатина в София, финансирани от Музея, а през последните години - от Столичната община. Като директор на Дирекция „Музеи“ в Министерството на културата в началото на 90-те години на миналия век имах засилени контакти с Музея в опити да подпомогна тежкото му положение. Казвам това като обосновка на желанието ми да представя становището си по актуалната дискусия за бъдещето използване на сградата на някогашната минерална баня на пл. Бански, респективно за разширяването на Софийския музей в реновираните части от нея.

През годините винаги съм изтъквал необходимостта от радикална промяна към паметта на София и намирането на подходяща сграда за разгръщането на музейна експозиция в центъра на града. Нямах европейска столица, която да няма музей на собствената си история. Това се случваше със София дори когато в тогавашните околни градове се строяха нови сгради или се реновираха нови с оглед създаването на модерни (според времето си) експозиции. Удивително беше негативното отношение към един такъв музей - за него още през 50-те години е била построена сграда и в последния момент е променено предназначението ѝ. Затова с удовлетворение наблюдавах стъпките на ръководството на Столична община в последните поне десетина години да намери решение на този крещящ проблем. Откриването най-сетне на музейна експозиция в реновираната част на сградата на банята през 2015 г. беше изключителен успех на всички, които работеха за новата видимост на Музея.

За всички музейни специалисти и широк кръг хора с интереси към историята на българското общество новата музейна експозиция е само стъпка в правилната посока. Още при вземането на решение на Музея да се предостави само половината от сградата на банята разбирах носталгичното желание на много хора да се възстанови използването на сградата по нейното първоначално предназначение. Както показва реалния живот, това е неосъществимо по редица причини и основно заради невъзможността да бъде създаден икономически интерес. Съчетаването на Музей и СПА-център също би било доста екзотично. Смятам идеята за разширяването на

Софийския музей с един нов и важен аспект, назован „Българският ХХ век“ е изключително удачна. Именно този век е пренаситен с история; след промените, по музеите в страната се избягва неговото представяне по разбираеми причини и затова необходимостта от богата музейна експозиция по темата е самоналагаща се, за да не се загуби паметта за време, което трябва да бъде преосмислено и емоционално преодоляно.

Затова горещо подкрепям идеята на ръководството на Столична община да консолидира средства за възстановяването и на останалата част от тази емблематична сграда в центъра на София и създаването на още части на столичния музей заедно с абсолютно необходимата експозиция за историята на България през миналия век.

София, декември 2018

